

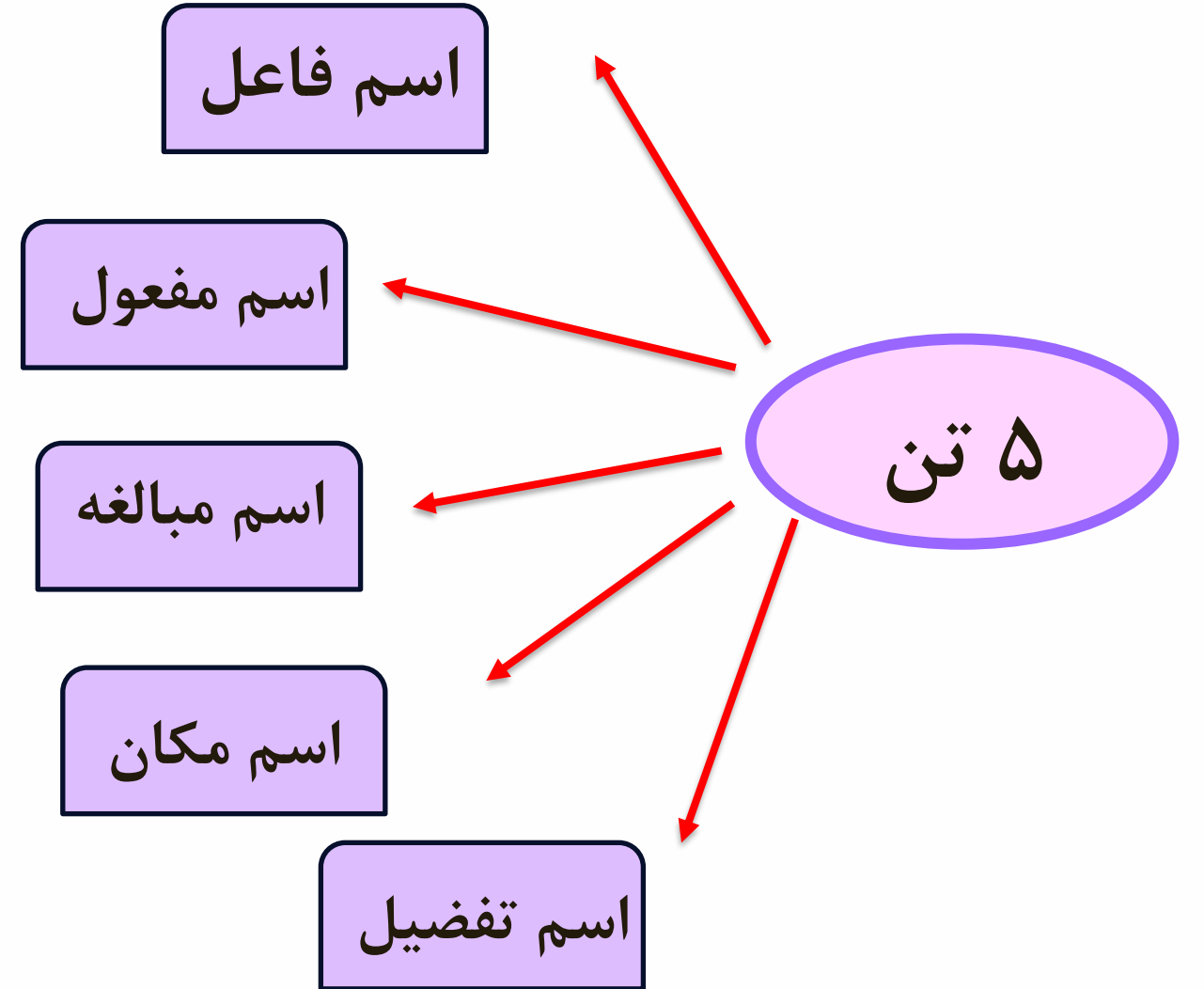
جمع بندي عربي
دوازدهم

با استاد ساماني نژاد

سوال : عَيِّن في العبارات التالية :

- اسم الفاعل
- اسم المفعول
- اسم المبالغة
- اسم التفضيل
- اسم المكان

(۱) اسم فاعل:

a. فاعِل ، فاعِی ، فاعٍ : از مجرد (کاتب ، ظالم ، جاری ، قاضی ، ضالّ ، دالّ)

b. مُـ ، مُـ... ای : از مزید (مُعَلِّم ، مُشاور ، مُطِيع ، مُنجي)

c. جمع مکسر وزن « فاعِل » : معمولاً « فُعَال » (کُتّاب ، عُمّال ، حُضّار)

d. حالت مفرد اسم‌ها بررسی شود (طُلّاب ، عُلّماء ، کَسَبَة)

e. ترجمه : کننده (راسم : رسم کننده)

از فعل مجرد
از فعل مشرّف

(۲) اسم مفعول:

a. مفعول: از مجرد (مکتوب، مشروب، مرسوم، مقتول) ✓ ✓ ✓

b. مُـ ، مُـ .. ۱: از مزید (مُحَسَّب، مُتَوَّر، مُطَاع، مُثَار)

c. مُفَاعَلَة: مصدره و اسم مفعول نیست (مُجَادَلَة، مُحَاسَبَة)

d. ترجمه: شده (مکتوب: نوشته شده)

مُراجِعِیَا

هُدْرَةٌ مُتَبِّحٌ مَسِيرٌ قَطَارٌ مَأْوٍ

مَقَرٍّ

(۳) اسم مَكَان

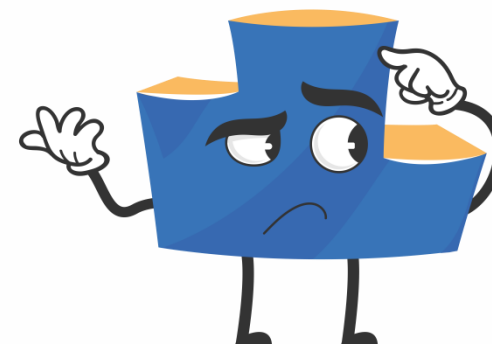
a. مَكَان باشد

b. بر وزن های (مَفْعَلَةٌ ، مَفْعَلٌ ، مَفْعِلٌ ، مَفْلٌ ، مَفَالٌ ، مَفْعِي) باشد.

b. ~~مَطْبٌ~~ ، ~~مَكَاتِبٌ~~ ، ~~مَنَافِعٌ~~ ، ~~طَهْرَانٌ~~ ، ~~مَسِيلٌ~~ ، ~~مَدَارٌ~~ ، ~~مَكَانٌ~~ ، ~~مَمَرٌ~~ ، مَأْوٍ

شروط

ح م ل س ← مَفْعَالٌ

≠ فَعَالٌ و هُ مُسْرِعٌ عَل

(۴) اسم مبالغه: (۳)

صفت ، شغل ، ابزار بر وزن (فَعَالٌ ، فَعَالَةٌ) : غَفَّارٌ ، طَبَّاحٌ ، نَظَّارَةٌ ، عَلَّامَةٌ

اگر معنای صفت بدهد در ترجمه با « بسیار » می آید (غَفَّارٌ : بسیار آمرزنده)

تَفْضِيلِي + مِنْ - تَر } تَر - تَرِي }
تَفْضِيلِي + مَالِي - تَرِي

(۵) اسم تفضیل:

أَفْعَل ، فُعْلَى (اكْبَر ، كُبْرَى) ، أَفَلَّ ، أَفْعَى (أَقَلَّ ، أَقْوَى) ، جَمْعُهُ أَفَاعِل (اكَابِر)

خَيْر ، شَر:

(a) خوب ، خوبی، بد ، بدی : تفضیل نیست ✗

(b) بهتر ، بدتر ، بهترین ، بدترین : تفضیلی هست ✓

(c) الخیر ، الشر : تفضیلی نیست ✗

(d) خیر مِنْ ، شر مِنْ : تفضیلی هست ✓

تذکر

مقایسه: أَفْعَلٍ مِّنْ (فَعْلٍ مِّنْ غَلْطِهِ) : فاطمه اکبر مِّنْ مریم

آخِر: دیگر (تفضیلی هست)، آخِر: پایان (تفضیلی نیست)

أَوَّل، اولی، آخِر، أُخْرَى، أَدْنَى، دُنْيَا، تفضیلی هستند

رنگ و نقص «أَفْعَلٍ»: تفضیلی نیست (أَحْمَر، أَبْيَض، أَحْمَق، أَبْغَم)

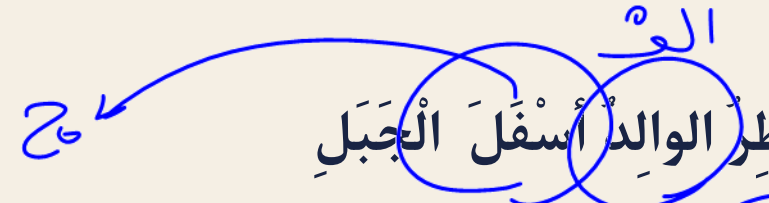

ابحثْ عَنِ الْأَسْمَاءِ التَّالِيَةِ فِي الْجُمْلِ: (خرداد ۱۴۰۲)

الف) اسم التَّفْضِيل (ب) اسم المكان (ج) اسم الفاعل (د) اسم المفعول (ه) اسم المُبَالَغَة

لا تَعْمُرُ الْحِكْمَةُ فِي قَلْبِ الْجَبَّارِ (اسم المبالغة)
 الْمُزَارِعُونَ يَجْمَعُونَ مَحَاصِيلَهُمْ (اسم مفعول)
 هَذَا ابْنُ خَيْرٍ عِبَادِ اللَّهِ (تَفْضِيل)
 أَصْدِقَائِي يَشْتَغِلُونَ فِي الْمَصَانِعِ. (مَقَام)

اِبْحَثْ عَنْ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ فِي الْجُمْلِ . (خرداد ۱۴۰۳)

الف) اسم الفاعل ب) اسم المفعول ج) اسم التفضيل د) اسم المكان هـ) اسم المبالغة

- يَنْتَظِرُ الْوَالِدُ اسْفَلَ الْجَبَلِ

- الصَّيَّادُونَ مُعْجَبُونَ بِهَذِهِ السَّمَكَةِ

- رَأَيْتُ التَّلَامِيذَ فِي الْمَوْقِفِ

عَيْنُ نَوْعِ الْكَلِمَاتِ: (خرداد ۱۴۰۲ انسانی)

« الف) اسم المبالغة ب) اسم المكان ج) اسم المفعول د) اسم التفضيل »

• كَانَتْ أَنْوَاعُ الْمَحَاصِيلِ فِي الْمَزْرَعَةِ .
 ح ب

• الْغَفَّارُ مِنْ أَسْمَاءِ اللَّهِ الْحُسْنَى .
 د الف

الف) اِبْحَثْ عَنْ الْأَسْمَاءِ التَّالِيَةِ فِي الْجُمْلِ: (دى ١٤٠٢ انسانى)

(١) اسم التّفْضيل (٢) اسم المكان (٣) اسم المبالغه ٤ (اسم الفاعل

الرَّجُلُ العَلَّامَةُ تَحَدَّثَ مَعَ أَفْضَلِ الطُّلَّابِ فِي المَدْرَسَةِ.

مَيِّزْ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ: (خرداد 1403 انسانی)

ألف) اسمُ الفاعِلِ ب) اسمُ المَفْعُولِ ج) اسمُ المَكَانِ د) اسمُ التَّفْضِيلِ

- (أَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا) ب
- قَامَ الْفَرْدُ بِإِنْشَاءِ الْمَصَانِعِ فِي عِشْرِينَ دَوْلَةً؛ ج
- (رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً) ؛ >
- الْخَبِيرُ إِنْسَانٌ مُتَخَصِّصٌ بِأُمُورِ مِهْنَةٍ أَوْ بَرْنَامَجٍ.

الف

خواہر

جلو

لن نذهب
نأكل

کان اینده

$\{ \overline{a} + \overline{b} \}$
 $\downarrow \quad \downarrow //$
 $// \quad \cup \quad \cap$
 $\overline{a} \cup \overline{b} = \overline{a \cap b}$

فذهبوا فماتوا

ماضی نقلی (ام-ای-است)

$$V_0 + \bar{V}$$

ماضی بعید (بود)

ماضی استمراری (ہا)

x ماضی سادہ

مضارع ساده

عقب

زمان ماضی سادہ:

ما + ماک + ماکہ ماکہ معنی

مَکَہ

✓ انتَ ذہبتَ	✓ هنَّ ذہبنَ	✓ هما ذہبتا	✓ هی ذہبتْ	✓ هم ذہبوا	✓ هما ذہبتا ^{زہبا}	✓ هو ذہب
✓ نحن ذہبنا	✓ انا ذہبْتُ	✓ انتنَّ ذہبتنَّ	✓ انتما ذہبتما	✓ انتِ ذہبتِ	✓ انتم ذہبتم	✓ انتم ذہبتما

ما + ماضی : ما ذَهَبَ : نرفت

لَمْ + مضارع مجزوم : لم يَذْهَبْ : نرفت

ماضی منفی

آدمچه

آن سگ (X) سگ خانم ها

زمان مضارع ساده (اخباری)

هو فعلی یا (ه) دیدی

صفارعه به جز فعل به

وزن تَفَاعُلْ ، تَفَعَّلْ

نَرمال

حروف صفای کسره

۲

ریشه فعل + شناسه فعل + علامت مضارع

اَ

اَ

اَ

نمایب

نمایب

می/ها دارند حسن

نَ

نَ

اَ

مَ

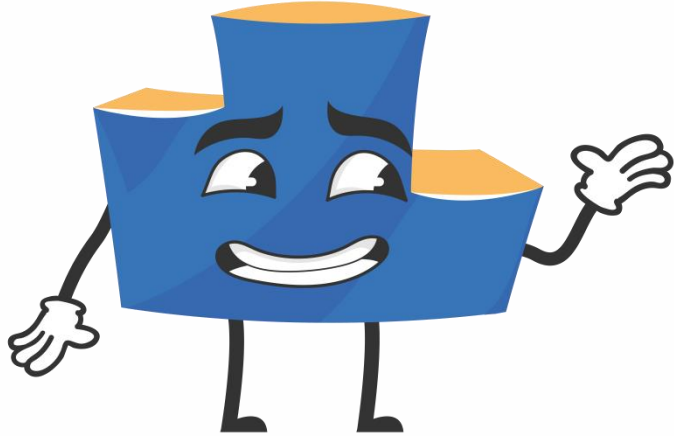
حَمَدَه

اَنَ

مجموعه آموزشی سَنو

هو يذهب ✓	هما يذهبان ✓	هم يذهبون ✓	هي تذهب ✓	هما تذهبان ✓	هنّ يذهبنّ ✓	انت تذهب ✓
انتما تذهبان ✓	انتم تذهبون ✓	انت تذهبين ✓	انتما تذهبان ✓	انتنّ تذهبنّ ✓	انا اذهب ✓	نحن نذهب ✓

مضارع منفی

مضارع منفی: لا + مضارع (بدون تغییر) }

لا یذهب ← نمی رود } لا یذهبون ← نمی روند

مستقبل (آینده)

ساخت: سَ ، سوف + مضارع: سَيَذْهَبُ ← خواهد رفت

آینده منفی

لَنْ + مضارع منصوب: لَنْ يَذْهَبَ ← نخواهد رفت

امر مخاطب

1. حذف « ت »

2. افزودن همزه در صورت نیاز

3. مجزوم کردن مضارع (به سکون ، حذف نون : مگر خاتم ها)

~~اِذْهَبْ~~ : اِذْهَبْ (برو) - تَذْهَبَانِ : اِذْهَبَا (بروید) - تَذْهَبُونَ : اِذْهَبُوا (بروید)

تَذْهَبِينَ : اِذْهَبِي (برو) - تَذْهَبَانِ : اِذْهَبَا (بروید) - تَذْهَبْنَ : اِذْهَبْنَ (بروید)

تَقْتُلُونَ : اَمَلُوا ، تُشَاهِدِينَ : شَاهِدِي ، تَجْلِسِينَ : اَجْلِسِي

اجاء
منعقد
اآآ - اآآ ... اآآ

امر
شی

امر غایب و متکلم

«لِ» جازمه + مضارع مجزوم

مفتاح التامی

لِجَلْسُوا ← باید بنشینند

لِیَذْهَبْ ← باید برود

امر با فرمول « علی + ضمیر » در ابتدای جملات

علینا بالمحاولة : ما باید تلاش کنیم

علیک بالإنفاق : تو باید انفاق کنی

علیکم الذهاب : شما باید بروید

نکته:

اگر « لا » نهی بر سر

فعل مضارع صیغه‌های

غایب و متکلم بیاید؛

ترجمه :

«نباید + مضارع التزامی »

نهی

لا + مضارع مجزوم

تَذْهَبِينَ : لا تَذْهَبِي (نرو) - تَجْلِسُونَ : لا تَجْلِسُوا (ننشینید) ✓

لا يَذْهَبَا (نباید بروند) - لا يَجْلِسُوا (نباید بنشینند)

ماضی بعید و ماضی استمراری

کان + ماضی : ماضی بعید (كَانَ ذَهَبَ : رفته بود)
 کان + مضارع : ماضی استمراری (كَانَ يَذْهَبُ : می رفت)

قَدْ

قَدْ + ماضی : ماضی نقلی (قَدْ ذَهَبَ : رفته است)

قَدْ + مضارع : گاهی + مضارع : (قَدْ يَذْهَبُ : گاهی می رود)

شرطی

اِنَّ هَرَس هَرَس هَرَس هَرَس هَرَس

۱. ادات شرط : شروع کننده جمله شرطی : « اِنَّ ، مَن ، مَا ، اِذَا ، اَيْنَمَا »

۲. فعل شرط : بلافاصله بعد از ادات می آید و شرط را تعیین میکند ترجمه : غالباً مضارع التزامی

۳. جواب شرط : نتیجه شرط را میدهد و به ۲ صورت می آید : ۱. فعل ۲. ف + جمله اسمیه

مضارع
لاده

مَنْ يَدْرُسُ يَنْجَحُ : هر کس درس بخواند موفق می شود

مَنْ يَدْرُسُ فَهُوَ يَنْجَحُ : هر کس درس بخواند موفق می شود

① (فقه)
 ث X مَكْرَحَانِمَا

ناصبه ها + مضارع (مضارع منصوب)

ناصبه به جز « لن » + مضارع : كه ، تا + مضارع التزامی

ناصبه ها : أَنْ ، لَنْ ، كَي (لَكَي) ، حَتَّى ، لَ

أَنْ يَذْهَبَ : كه برود حَتَّى يَجْلِسُوا : تا بنشینند

لَنْ نَجْلِسَ : نخواهیم نشست

خواه
 لن + مضارع
 آینه

جازمه ها

لَمْ ، لَمَّا ، لَا (نهی) ، لِـ (امر)
إِنْ ، مَنْ ، مَا ، أَيْنَمَا

جازمه + مضارع = مضارع مجزوم

مضارع مجزوم :

❖ « لُـ » به سکون : لَمْ يَذْهَبْ

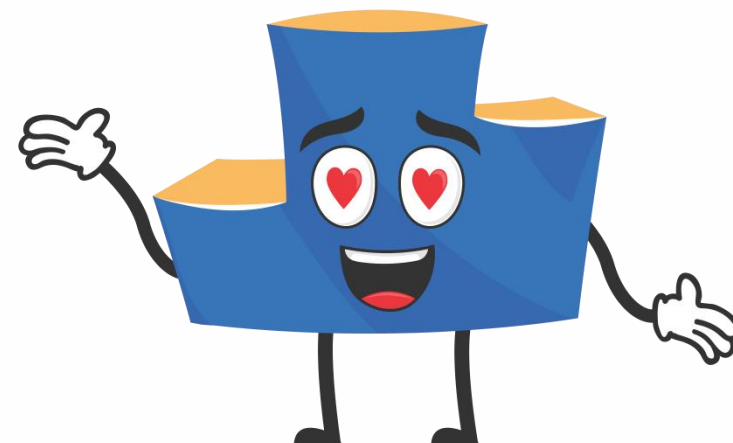
❖ حذف نون (به جز خانم ها) : لَمْ يَجْلِسَا

«لَمْ: لماذا» به معنی چرا میباشد و با «لَمْ» جازمه یکی نیست
به عنوان مثال :

۱. لَمْ تَكْتُبُوا ^① ← لَمْ تَكْتُبُوا

۲. لَمْ تَكْتُبُونَ ← چرا هم ننویسید؟

یادآوری نکات ترجمه جازمه ها:

1. لَمْ + مضارع = ماضی منفی (ما + ماضی) : لَمْ يَذْهَبْ : نرفت
2. لَا (نهی) + مضارع مخاطب = نهی مخاطب : لَا تَذْهَبِي : نرو
3. لَا (نهی) + مضارع غایب و متکلم = نباید + مضارع التزامی : لَا يَذْهَبْ : نباید برود
4. لَ (جازمه) + مضارع غایب و متکلم = باید + مضارع التزامی : لِيَذْهَبْ : باید برود
5. إِنْ ، مَنْ ، مَا ، إِذَا ، أَيْنَمَا + فعل شرط = مضارع التزامی : إِنْ يَذْهَبْ : اگر برود

تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ التَّالِيَةَ: (خرداد 1402)

• (سَأَلَ : سوال کرد)

الف) أَنْتُمْ لِمَ تَسْأَلُونَنِي؟

من کی پرسید

ب) سَأَلَ الْمَدِيرُ: أُمِّي الْمَدْرَسَةَ طَالِبٌ؟

پرسید

• (اجْتَهِدَ : تلاش کرد)

ج) الطُّلَابُ قَدْ يَجْتَهِدُونَ فِي الصَّفِّ. طَالِبٌ تَلَّاسِي عَمَّالَتِهِ

د) هِيَ لَمْ تَجْتَهِدْ فِي دُرُوسِهَا. تَلَّاسِي تَلَّاسِي

فصل ۱۹ از من
کتاب من
همرا

محل
مضارع

تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ: (خرداد 1402 انسانی): (اسْتَرْجَعَ: پس گرفت)

الف) لَمْ يَسْتَرْجِعْ حَامِدٌ الْكُتُبَ. ^{لطفاً} _{پس نگرفت}

ب) رَجَاءٌ، ^{امر} اسْتَرْجِعْ أَمَانَتَكَ. _{پس بگردان}

ج) لَنْ تَسْتَرْجِعَ الْمُؤْمِنَةُ عَهْدَهَا مَعَ رَبِّهَا. _{پس نخواهد برگرداند}

د) أَخِي الْعَزِيزُ! لَا تَسْتَرْجِعْ مَا أُعْطَانِي. _{پس نگیرد}

ه) زَمِيلِي سَيَسْتَرْجِعُ حَقِيبَتَهُ. _{پس خواهد برگرداند}

و) قَدْ نَسْتَرْجِعُ الرِّسَائِلَ. _{ما را برمیگردانیم}

آرزو

هوند
۵۰۰۰۰۰

فصل

لَيْتَ ، لَعَلَّ

کاش
شاید

معنی (آرزو در ماضی)
(صفاح) (آرزو در مضارع)

لَيْتَ ، لَعَلَّ + ماضی : ماضی استمراری (لَيْتَنِي ذَهَبْتُ : کاش می رفتم)

لَيْتَ ، لَعَلَّ + مضارع : مضارع التزامی (لَيْتَنِي أَذْهَبُ : کاش بروم)

عقب → می

فعل ۲

جمله + و + ضمیر

فعل ۱

عقب

می

می

میان

رأیتُ الفلاح و هو جمع المحصول : کشاورز را دیدم در حالیکه محصول را جمع کرده بود

میان

می

می

رأیتُ الفلاح و هو یجمع المحصول : کشاورز را دیدم در حالیکه محصول را جمع می کرد

جمله بعد نکره (جمله وصفی) : نکره + فعل

رأيتُ طالباً يَدْرُسُ بِدِقَّةٍ : دانش آموزی را دیدم که به دقت درس میخواند .

چون بودم

اِشْتَرَيْتُ كِتَاباً قَدْ رَأَيْتُهُ مِنْ قَبْلُ :

ماضی + نکره + ماضی : ماضی بعید / ماضی ساده

عشقِ عمر و زین

رأيتُ إمْرَأَةً تُعَشِّقُ السَّامَانِي :

ماضی + نکره + مضارع : ماضی استمراری

یارِ یارانه

أَفْتِشُ عَنْ صَدِيقٍ يُسَاعِدُنِي فِي الْحَيَاةِ :

مضارع + نکره + مضارع : مضارع التزامي / ساده

انتخبِ الصَّحِيحَ فِي التَّرْجَمَةِ: (خرداد 1402)

• يَا لَيْتَنِي أَذْهَبُ مَرَّةً أُخْرَى!
 (صفحه ۶)

1: ای کاش بار دیگر می رفتم.

2: ای کاش بار دیگر بروم. ✓

تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةَ: (دى 1402 انسانى)

تَكَلَّمَ: (سخن گفتم)

1. يا تلاميذُ! تَكَلَّمُوا بِهْدْوَةٍ.

2. مَنْ يَتَكَلَّمُ فِي الْإِمْتِحَانِ يَخْسِرُ.

3. مَا تَكَلَّمَ بِالْعَرَبِيَّةِ فِي الصَّفِّ.

توجه به ضمير «ی» و نون وقایه

اگر «ی» متکلم وحده بخواهد به فعل بچسبد: **نوی**
 ضربانی ، علمونی ، شاهدنی

۶۶

مراسی

به من
 داد داد

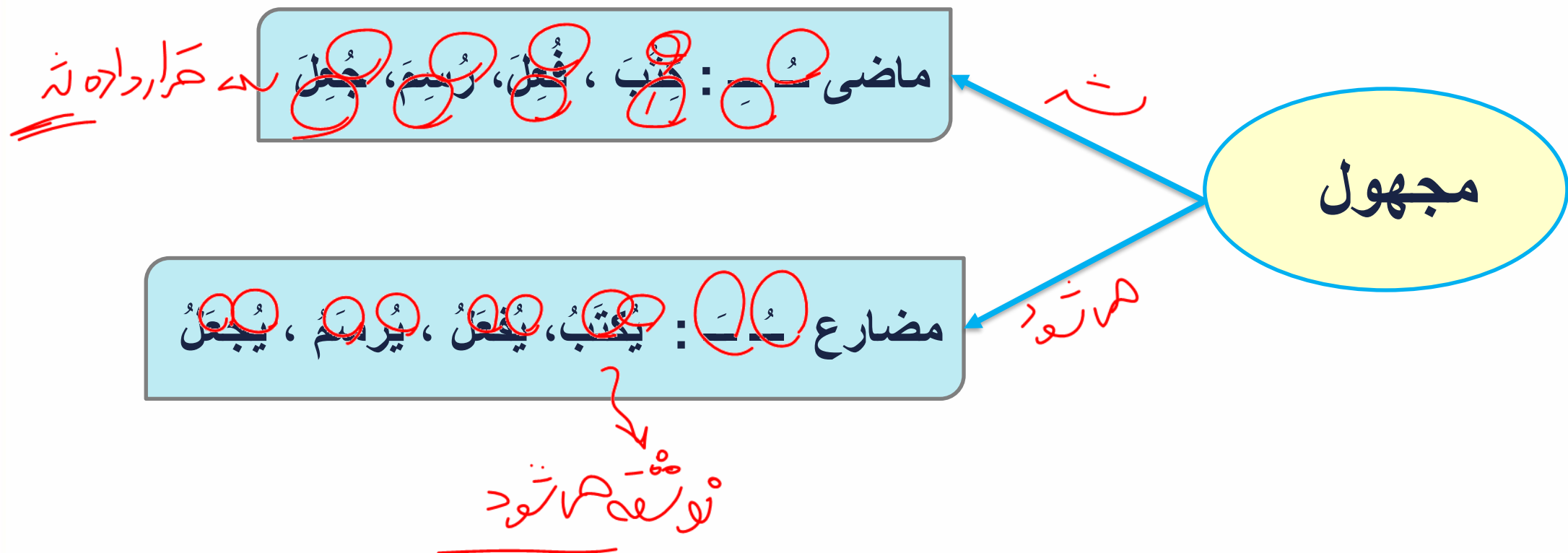
درد

عَيْنُ نونِ الوقاية : (خرداد 1401 انسانی)

الف) اِحْمِنِي مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ .

ب) أَيَّتَهَا الطَّالِبَةُ ! لَا تَحْزَنِي فِي حَيَاتِكَ .

ح ز ا ت ه و ق ا ت
حال خود را نگار

إِنْتَخِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ: (خرداد ۱۴۰۰ انسانی)

• أَشَاهِدُ قَاسِمًا وَهُوَ جَالِسٌ بَيْنَ الشَّجَرَتَيْنِ:

۱: قاسم را دیدم در حالی که میان دو درخت نشسته بود.

۲: قاسم را می بینم در حالی که میان دو درخت نشسته است.

زُهَيْـ سَاهِي وَ حَايِي / زُهَيْـ سَاهِي وَ حَايِي وَ لَيْـ

عَيْنُ الصَّحِيحِ: (خرداد 1400 انسانی)

فَعَلَّ اللَّهُ بِكَ

..... فَعَلَّ اللَّهُ بِكَ خَصَلَتَانِ فِي مُؤْمِنٍ: الْبُخْلُ وَ الْكَذِبُ.

(لَا يَجْتَمِعُ / لَا تَجْتَمِعَانِ، لَا تَجْتَمِعُ)

• اللَّاعِبُونَ الْأَيْرَانِيُّونَ مِنَ الْمُسَابِقَةِ مُبْتَسِمِينَ.

(رَجَعُوا، رَجَعَ، رَجَعْتُمْ)

ح. مَند
ی. د

(م)

انتخب الترجمة الصحيحة : (خرداد 1401 انسانی)

كان في المسجد جماعة يتفقهون :

• گروهی در مسجدی دانش فرا می گیرند .

✓ گروهی در مسجد بودند که دانش فرا می گرفتند .

فصل الهادی / موقع مانده

نصوات
قواحدی

هنا انما

إِنْتَخِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّادِحَةَ: (خرداد 1402 انسانی)

كَانَ السَّمَكُ الْمَدْفُونُ يَعِيشُ دَاخِلَ حُفْرَةٍ صَغِيرَةٍ فِي ^{نَدَى} اِنْتِظَارِ نَزُولِ الْمَطَرِ:

1) ماهی مدفون داخل گودال كوچك در انتظار بارش باران زندگی می کند.

~~نَدَى~~ ~~حُفْرَةٍ~~ ~~ال~~

2) ماهی مدفون داخل گودال كوچكى در انتظار بارش باران زندگی می کرد.

~~نَدَى~~ ~~حُفْرَةٍ~~ ~~ال~~

إِنْتَخِبِ الصَّحِيحَ فِي التَّرْجَمَةِ: (خرداد 1403 انسانی)

لا تَجْتَمِعْ خَصَلَتَانِ فِي الْمُؤْمِنِ: الْبُخْلُ وَالْكَذِبُ.

1. دو ویژگی در مؤمن جمع نمی شود: ^{بخل و دروغ} بخل و دروغ.

2. دو ویژگی در مؤمن نباید جمع شود: بخل و دروغ گفتن.

إِنْتَخِبِ الصَّحِيحَ فِي التَّرْجَمَةِ: (خرداد 1403 انسانی)

لَمْ يُضْعِفِ انفجارُ المُخْتَبَرِ عِزَمَ صاحِبِهِ:

۱) انفجار آزمایشگاه اراده صاحبش را ضعیف نکرد.

۲) انفجار آزمایشگاه اراده صاحبش را ضعیف نمی کند.

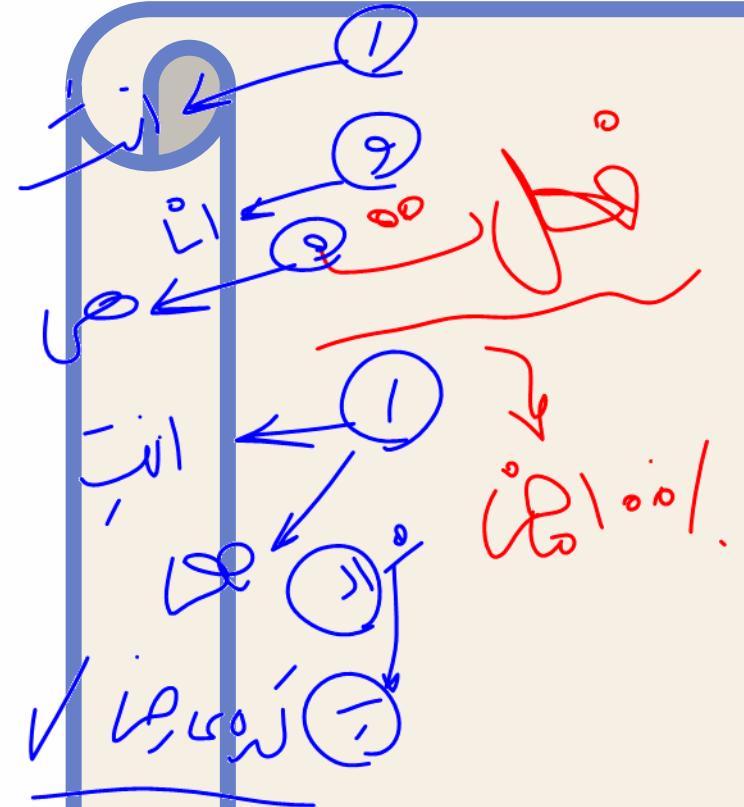
ترجم الأفعال التي تحتها خط: (خرداد 1403 انسانی)

• تظاهر: وانمود کرد

ألف) لا يتظاهر الصادق بالكذب. وانمود مخالفه

ب) لا تظاهروا بالمرض عند الامتحان. وانمود نكبه

ج) ما تظاهرت بالضعف عند المشاكل. وانمود نكبه

تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: (خرداد 1403 انسانی)
• دَرِّسْ: درس داد

1. أَسْتَادُنَا يُدَرِّسُ فِي الْعَاصِمَةِ. *در ۷۴ مهر*

2. أَحِبُّ أَنْ أُدَرِّسَ فِي الْجَامِعَةِ *ل ۷۴ دهم*

3. الْمُعَلِّمُونَ كَانُوا يُدَرِّسُونَ فِي مَدِينَتِنَا بِجِدٍّ. *۷۴ دادنه در ۷۴*

انتخب الصحيح في الترجمة: (خرداد 1402)

• ما فاز في صفنا إلا حامد.

حصة

1! در کلاس ما به جز حامد موفق نشد.

به جز حامد

2: در کلاس ما تنها حامد موفق نشد.

مثال
-

+

فقط
تپ

از = خا = بخت

كَمَلِ الْفَرَاحَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارَسِيَّةِ: (خرداد 1402)

حان + (م) حان

كَانَ الصَّيَّادُونَ قَدْ حَفَرُوا التُّرَابَ الْجَافَّ لَصَيْدِ السَّمَكِ الْمَدْفُونِ.

شکارچیان خاک را برای شکار ماهی دفن شده حفر کرده بودند

عِنْدَمَا تَقْدِفُ الطُّيُورُ نَفْسَهَا مِنَ الْجَبَلِ تَصْطَدِّمُ بِالصُّخُورِ بَغْتَةً.

هنگامی که پرندگان خود را از کوه می اندازند با صخره ها برخورد می کنند

تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ التَّالِيَةَ: (خرداد 1402)

• (أَكْرَمَ : گرامی داشت) (أَفْطَلَ)

(1) أَكْرَمُوا الشُّهَدَاءَ . "گرامی بدارید"

(2) لِنُكْرِمِ وَالِدَيْنَا . "یار بداریم"

أَفْطَلَ

أَمْر

أَمْر

إِنْتَخِبِ الْفِعْلَ الْمُنَاسِبَ لِلْفَرَاغِ: (خرداد 1402)

الف) ^{فعل لازم} ~~فعل~~ ^{فعله} شَبَابُنَا عَلَّمَ إِيْرَانَ فِي الْمُبَارَاةِ. (رَفَعُوا - رَفَعَتْ - رَفَعُ)

ب) الْآثَارُ الْقَدِيمَةُ ^{فعل} اهْتِمَامَ الْإِنْسَانِ بِالذِّينِ. (تُوَكِّدُ - يُوَكِّدُونَ - يُوَكِّدُ)

فعل لازم
فعله

فعل لازم

کَمَلُ الْفَرَاجَاتِ فِي التَّرْجُمَةِ الْفَارْسِيَّةِ: (دی 1402)

• (الف) رَأَيْتُ الْفَلَاحِينَ وَهُمْ يَجْمَعُونَ الْأَمْحَاصِيلَ .

کشاورزان را دیدم ... آنها محصولات را ...

• (ب) هُنَاكَ طَائِرٌ فَوْقَ جِبَالٍ مُرْتَفَعَةٍ يُسَمَّى «بِرْنَاكِلَ» .

پرنده ای بالای کوه بلندی ... که برناکل ...

تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ التَّالِيَةَ: (دی 1402)

• (عَلِمَ: دانست)

(1) عَلِمْتُ الْأَسْرَارَ. دانستی

(2) لَا تَعْلَمُونَ الدُّرُوسَ الْمَاضِيَةَ. عَنِ دَالِهِ

• (لَعِبَ: بازی کرد)

1 سَبَلَعِبُ الْفَرِيقَانِ. بازی خواهم کرد

(2) لَا يَلْعَبُ الْوَلَدُ فِي الشَّارِعِ. بِأَيْدِيهِ

تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ التَّالِيَةَ: (دی 1402)

• (سَمَحَ : اجازه داد) اجازه نَدَاجِمِ

اجازه نَدَهِ

(1) لَا تَسْمَحِي الْخُرُوجَ مِنَ الصَّفِّ . (2) لَمْ نَسْمَحِ النَّاسَ أَنْ يَدْخُلُوا .

همان‌طور

• (قَفَزَ : پرید)

(2) الْبُومَةُ وَالْخَفَّاشُ يَقْفِرَانِ فِي اللَّيْلِ

(1) مَا قَفَزْتُ مِنَ الطَّائِرَةِ نَسِيمٍ

إِنْتخِبِ الصَّحِيحَ فِي التَّرْجُمَةِ: (خرداد 1403)

• عِنْدَمَا يَتَأَكَّدُ الطَّائِرُ مِنْ خِدَاعِ الْعَدُوِّ، يَطِيرُ بَغْتَةً.

1. هنگامی که پرنده بر فریب دشمن تأکید دارد، به ناگاه پرواز می کند.

2. وقتی که پرنده از فریب دشمن مطمئن می شود، ناگهان پرواز می کند.

انتخب الصحيح في الترجمة: (خرداد 1403)

(لا يَئِسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ)

(1) قوم کافر فقط از رحمت خدا ناامید می شوند.

(2) فقط قوم کافر از رحمت خدا ناامید می شوند.

كَمَلُ الْفَرَاعَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارْسِيَّةِ. (خرداد 1403)

1. اَعْلَمُ بِأَنَّ خَيْرَ الْإِخْوَانِ أَقْدَمُهُمْ. می دانم که بهترین دوستان دیر آنان است.

2. و لیسَ قَوْلُكَ مَنْ هَذَا؟ بِضَائِرِهِ.
و این گفته تو که «این کیست؟» بِضَائِرِهِ به او نیست.

3. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا (همانا خداوند کسانی را دوست دارد که..... در راه او.....)

تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ التَّالِيَةَ. (خرداد 1403)

• عَامَلَ (رفتار کرد)

الف) إلهي. لَا تُعَامِلْ عِبَادَكَ بِالْعَدْلِ. رِفْعَا رُكْنٌ

ب) هُوَ كَانَ يُعَامِلُ التَّلَامِيذَ بِصَدَاقَةٍ. رِفْعَا رُكْنٌ

ج) لَمْ لَا تُعَامِلُونِ كَالْإِخْوَانِ. رِفْعَا رُكْنٌ

رِفْعَا

ترجم الأفعال التالية. (خرداد 1403)

• نَظَرَ (نگاه کرد)

1. أَنْظُرُوا إِلَى مَا قَالَ. *نگاه کنید به آنچه گفت.*

2. فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّا خُلِقَ *چهار نگاه کند* (فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّا خُلِقَ)

3. كُنْتُ قَدْ نَظَرْتُ إِلَى عَاقِبَةِ أَمْرِي. *من نگاه کردم به سرانجام کارم بودم*

تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ التَّالِيَةَ. (خرداد 1403) ^{هـ}
 • تَعَلَّمَ (ياد گرفت)

الف) تَعَلَّمْنَا درساً لَنْ نَنْسَاهُ. ^{یاد} ^{نسیم}

ب) قَدْ يَتَعَلَّمُ الْإِنْسَانُ مِنَ الْحَيَوَانَاتِ ^{بها} ^{یاد میگیرد}

مصلحت
سختیها

انتخب الصَّحِيحُ فِي التَّرْجَمَةِ: (شهریور 1403)

مصبته

عِنْدَ وَقُوعِ الْمَصَائِبِ تَذْهَبُ الْعَدَاوَةُ سَرِيعَةً .

1. هنگام وقوع مصیبت ها دشمنی به سرعت از بین می رود.

2. هنگام وقوع سختی ها دشمن سریع می رود.

کَمَلُ الْفَرَاقَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارْسِيَّةِ: (شهر يور ١٤٠٣)

رَأَيْتُ الْمُهَنْدِسِينَ الشَّبَابَ فِي الْمَصْنَعِ وَهُمْ يَبْتَئِمُونَ.

مهندسان را در کارخانه دیدم در حالیکه آنها بی اختیارند...

ب) لَا يَعْلَمُ اللُّغَةَ الْفَرَنْسِيَّةَ إِلَّا السَّائِحُ.

تنها زبانه فرانسه را می دانند.....

ترجمہ الأفعال التالية: (شہریور ۱۴۰۳)

• سَاعَدَ : کمک کرد

1. لَمْ يُسَاعِدْ صَدِيقِي تَلَامِيذَ الصَّفِّ. *نہ نہ*

2. الأولادُ لَمْ يُسَاعِدُوا وَالِدِيهِمْ. *بچے نہ نہ*

• قَرَأَ : خواند

1. قَدْ قَرَأْتُ لَيْلَةَ الْإِمْتِحَانِ قِصَّةً. *انہ ام*

2. أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَقْرَءُونَ مَا يُحِبُّونَ. *میں خواہتا ہوں*

نہ

تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ التَّالِيَةَ: (شہریور ۱۴۰۳)

• عَلَّمَ: یاد داد

خواہم داد

(ب) لَنْ يُعَلِّمَ الْمُدْرِسُ لُغَةً

الف) رَجَاءٌ عِلْمٌ سَعِيداً الْقُرْآنَ .

خواہم

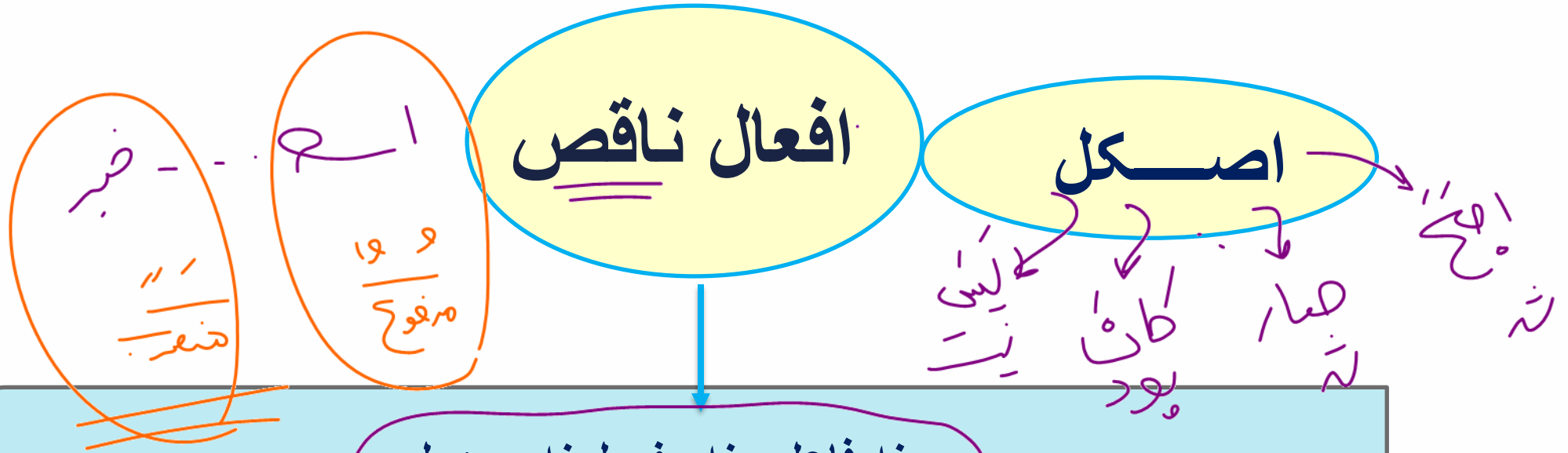
• كَتَبَ: نوشت

نوشتہ

خواہم نوشتہ

(ب) لَا تَكْتُبُوا شَيْئاً عَلَى الشَّجَرَةِ.

الف) سَوْفَ يَكْتُبُ مُحَمَّدٌ ذَكْرِيَاتِهِ.

نہ فاعل ، نہ مفعول نہ مجهول

افعال ناقص (آغازگر جملہ اسمیہ) : اسم (مرفوع) + خبر (منصوب)

(a) اللہ علیم : اللہ (مبتدا و مرفوع) ، علیم (خبر و مرفوع)

(b) كان اللہ علمیماً : اللہ (اسم كان و مرفوع) ، علمیماً (خبر و منصوب)

كان

ا : أَصْبَحَ : شد ، يُصْبِحُ : می شود ، أَصْبَحَ : بشو

ص : صَارَ : شد ، يَصِيرُ : میشود ، صِرَ : بشو

ک : كَانَ : بود، يَكُونُ می باشد ، كُنَ : باش

ل : لَيْسَ : نیست

افعال ناقص : اصکَل

کان (ماضی)

- بود : کان الطالب مُجداً : دانش آموز کوشا بود
- خدا / fact : است : کان الله علیماً : خدا دانا است
- + ل / عند : داشت : کان لي کتاب : کتابی داشتم
- + ماضی : ماضی بعید : گان ذَهَبَ : رفته بود
- + مضارع : ماضی استمراری : گان یَذْهَبُ : می رفت

حروف مشبهة بالفعل

ان (ان الله علما)
 ان (ان الله علما)
 ان (ان الله علما)

ان و ان، كان، ليت، لكن، لعل، ناصب اسمند و رافع در خبر

ان: قطعا، همانا / اول جمله / تأكيد روى جمله ي بعد خود

ان: كه / وسط جمله / عامل پيوند دو جمله ، لان: زيرا كه ، بيان علت

كان: گويى ، مانند

لكن: ولى ، اما / رفع ابهام ، تكميل كردن بياى جمله ي قبل خود

ليت: كاش ، اى كاش / بيان آرزوى محال

لعل: اميد است ، شايد / بيان آرزوى ممكن

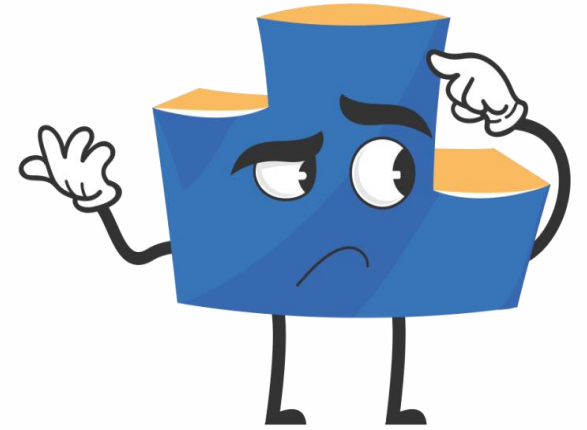
انها الاحمال باليات

نکته :

« إِنَّمَا » یعنی « فقط ، تنها » و روی قسمت خبر تاکید دارد ؛

إِنَّمَا الْفَخْرُ لِعَقْلِ ثَابِتٍ : افتخار ، تنها به خردی استوار است .

إِنَّمَا النَّاسُ لِأُمٍّ وَ لِأَبٍ : مردم ، تنها از یک مادر و یک پدرند .

تذکر : «ان»

ان اگر، ابتدا، ادات شرط، + فعل

ان : که، تا، وسط، حرف ناصبه، + فعل

ان : قطعا، ابتدا، حرف مشبّهة + اسم

ان : که، وسط، حرف مشبّهة + اسم

✓ (a) لیت، لعلّ + ماضی : ماضی استمراری (لیتتی ذہبُ : کاش می رفتم)

(b) لیت ، لعلّ + مضارع : مضارع التزامی (لیتتی اِذہبُ : کاش بروم)

انواع لا

(a) لا « نفی »: + فعل مضارع : لا يَذْهَبُ : نمی رود

(b) لا « نهی »: + فعل مضارع (عامل جزم): لا يَذْهَبُ : نباید برود

(c) لا « پاسخ »: در جواب سوال آیا « هل ، أ »

(d) لا « نفی جنس » : + اسمی نکره : لا اکراه فی الدین : هیچ اجباری در دین نیست

لا نفی جنس : لا + اسم

ترجمه: هیچ نیست

اسم بعد خود را منصوب به **—** می کند.

مثال: **(لا) شَكَّ** فی طریق الإمام : هیچ شکی در راه امام نیست .

↓
لا

هیچ دانشی ندارم

(۱) وَلَا عَلِمْنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ (خردادماه ۹۸)

هیچ دینی ندارد کسی که هیچ گهری ندارد

(۲) لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ (شهریورماه ۹۸)

(۳) لَا لِبَاسٍ أَجْمَلُ مِنَ الْعَافِيَةِ (دی ماه ۹۸)

(۴) لَا خَيْرَ فِي قَوْلٍ إِلَّا مَعَ الْفَعْلِ (شهریور ۹۹)

ن ح (۱) لَا فِرَارَ مِنْهُ؛ لِأَنَّهُ قِسْمٌ مِنْ حَيَاتِهَا (خردادماه ۹۸) ^{زیرا} ^{الکدر}

الف) هیچ گریزی از آن نیست؛ زیرا آن بخشی از زندگی اش است.

ب) او راه فراری ندارد؛ زیرا آن قسمتی از زندگی است.

درس 2 دوازدهم «حال»

تطابق جنس و عدد

حال اسم: نکره و منصوب ، حالت معرفه قبل تر از خود ، معمولاً آخر جمله

اسم نکره

صاحب حال

وقف المهندس في المصنع مُبتسماً

منصوبه

مضارع حال

(حال)

حال رو با صفت اشتباه نگیر

تجانس حاصل

رأيتُ تلميذاً مسروراً : دانش آموزی خوشحال دیدم

رأيتُ التلميذَ مسروراً : دانش آموز را خوشحال دیدم

حال و صاحب حال باید از نظر جنس و تعداد با یکدیگر مطابقت داشته باشند

حمد

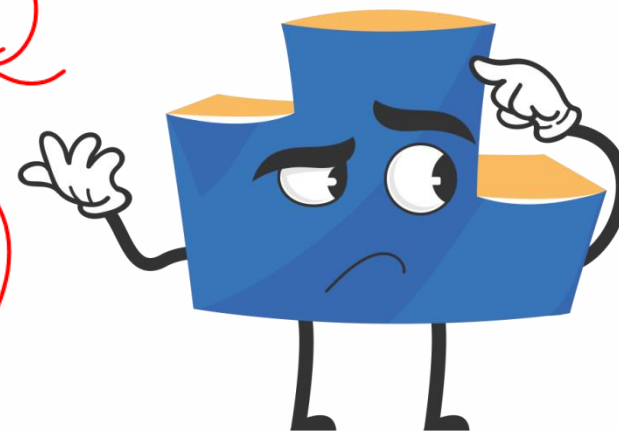
اللاعبون الإيرانيون رجعوا من المُسابقة مُبتسمين

حمد

قصه
مفرد

هاتان البنتان قامتا بجولة علمية في الإنترنت مُبتسمتين .

قصه
مفرد

حال جمله

حال

معرف حال

جمله

واو + ضمیر منفصل / ترجمه در حالیکه
میته

ضمیر

ماضی + جمله حالیه با فعل مضارع : ماضی استمراری

ماضی + جمله حالیه با فعل ماضی : ماضی بعید

ماضی استمراری

رَأَيْتُ الظَّبْيَ وَهُوَ يَمْشِي : آهو را دیدم در حالیکه راه می رفت.

حال

مضارع

هنا

هنا

رَأَيْتُ الْفَلَّاحَ وَهُوَ جَمْعُ الْمَحْصُولِ : کشاورز را دیدم در حالی که محصول را جمع کرده بود

هنا

مضارع

• ترجمه حال به دو صورت غیر جمله و جمله

(۱) فِي أَحَدِ الْأَعْيَادِ لَمَّا خَرَجَ قَوْمُهُ مِنْ مَدِينَتِهِمْ ، بَقِيَ إِبْرَاهِيمُ وَحِيداً. (شهریور ماه ۱۴۰۰)

مصرفه آنها مانده

(۲) عِنْدَمَا تَسْقُطُ الْحَشَرَاتُ عَلَى سَطْحِ الْمَاءِ تَبْلَعُهَا حَيَّةٌ. (خردادماه ۹۸)

حال

(۳) إِنَّهَا تُطَلِّقُ قَطَرَاتِ الْمَاءِ مُتَنَالِيَةً بَيْنَ فَمِهَا إِلَى الْهَوَاءِ بِقُوَّةٍ تُشْبِهُ إِطْلَاقَ السَّهْمِ. (دی ماه ۹۹)

حال

(۴) رَأَى دُمُوعَهُمَا تَتَسَاقَطُ مِنْ أَعْيُنِهِمَا، فَسَأَلَ مُتَعَجِّباً. (دی ماه ۹۷ و ۹۹)

حال

(۵) يُشَجِّعُ الْمُتَفَرِّجُونَ فَرِيقَهُمُ الْفَائِزَ فَرِحِينَ (دی ماه ۹۹) ^{حال}

(۶) جَلَسَ أَعْضَاءُ الْأُسْرَةِ أَمَامَ التَّلْفَازِ وَهُمْ يُشَاهِدُونَ الْحُجَّاجَ فِي الْمَطَارِ. ^{حال}

(۷) أَشَاهِدُ قَاسِماً وَهُوَ جَالِسٌ بَيْنَ الشَّجَرَتَيْنِ. (دی ماه ۹۷ و خرداد ماه ۹۹) ^{حال}

(۲) رَأَيْتُ الْوَلَدَ مَسْرُوراً (شهریور ماه ۹۸) حال

الف) پسر خوشحال را دیدم ب) پسر را خوشحال دیدم

(۳) رَأَيْتُ الْفَلَّاحَ وَهُوَ يَجْمَعُ الْمَحْصُولَ. (شهریور ماه ۹۸ و ۹۹)

الف) کشاورزی را دیدم که محصول را جمع می کند.

ب) کشاورز را دیدم در حالی که محصول را جمع می کرد.

درس 3 دوازدهم «حصر و استثنا»

مستثنی یعنی جدا کردن جزء از کل به وسیله **إلا**

اولین کلمه بعد **إلا** : **مستثنی** (جزء) ، جمله با **إلا** ۲ نوع است :

(۱) **اسلوب استثنا** : **مستثنی منه قبل إلا وجود دارد** و **فعل جمله قبل إلا (+/-)** است. (ما جاء أحد إلا علی) :

مدل ترجمه : **فعل منفی** با کلمه به جز / مگر (کسی به جز علی نیامد)

(۲) **اسلوب حصر** : **مستثنی منه قبل إلا وجود ندارد** و باید **فعل قبل إلا (-)** باشد. (ما جاء إلا علی) :

مدل ترجمه : (۱) **فعل منفی** با « به جز / مگر » (۲) « فقط ، تنها » با **فعل مثبت** (فقط علی آمد)

« فقط/تنها » در ترجمه **حصر** می آیند و حتما باید قبل **مستثنی** قرار بگیرند ؛

مثلا در جمله « ما جاء إلا علی » ترجمه (علی فقط آمد) غلطه و صحیح آن (فقط علی آمد) می باشد

1. إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ^{متر} ~~إِلَّا الَّذِينَ~~ ^{متر} آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ. (شهریور ماه ۹۸)

2. كُلُّ شَيْءٍ ^{متر} بِرِخْصٍ إِذَا كُتِرَ إِلَّا الْأَدَبَ. (خرداد ماه ۹۸ و شهریور ماه ۹۹)

3. كَسَرَ إِبْرَاهِيمُ (ع) ^۴ جَمِيعَ الْأَصْنَامِ فِي الْمَعْبَدِ ~~إِلَّا الصَّنَمَ~~ ^{متر} الْكَبِيرَ. (دی ماه ۹۸)

4. لَا يَأْسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ ~~إِلَّا الْقَوْمَ~~ ^{متر} الْكَافِرُونَ. (خرداد ماه ۹۹)

^۴ ^{متر} ^۴ ^{متر}

ح هـ ل ن ر ج ه

فقط آتی

م

عَيْنُ الاستثناءِ في المعنى مُؤَكَّدًا: (شهر يور ١٤٠١ انسانی)

(١) حَضَرَ التَّلَامِيذُ فِي صَالَةِ الْامْتِحَانِ إِلَّا حَامِدًا.

(٢) مَا شَاهَدْتُ فِي الْمَكْتَبَةِ إِلَّا كَاطِمًا.

مكتبة

مَيِّزْ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ: (خرداد 1402 انسانی)

• الف) مستثنى ب (مستثنى منه ج) حال د) صفت

• (كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ) ^{هـ} ^{القاب}

• مَنْ عَاشَ بِوَجْهَيْنِ، مَاتَ خَاسِرًا. ^ح

• ظَلَمَ الْإِنْسَانُ الطَّبِيعَةَ فِي نَشَاطَاتِهِ ظُلْمًا وَاسِعًا. ^{صا}

حرف
جمع
مؤنث
✓
الـ + الـ
الـ الـ
الـ الـ

مَيِّزُ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ: (خرداد ۱۴۰۳ انسانی)

ألف) المُسْتَثْنَى ب) المُسْتَثْنَى مِنْهُ ج) حال

إِلَّا
مُسْتَثْنَى
اسم

أَنْ لَا
مَفْعَلٌ

• أَمَرَ الْحَاكِمُ إِلَّا يُعْطَى الْوَزِيرُ الْفَلَّاحَ جَائِزَةً إِلَّا أَلْفَ دِينَارٍ.

مُسْتَثْنَى

حَال

• تُسَاعِدُ الْبِنْتُ أُمَّهَا فَرِحَةً.

مِيزٌ فِي الْعِبَارَاتِ: (خرداد ۱۴۰۲)

(الف: الحال ب: صفت ج: مفعول به د: المُستثنى ه: المستثنى منه)

- أنشدَ الفرزدقُ قصيدةً إنشاداً رائعاً
- ما شاهدتُ زملاًئِي القُدَماءَ ~~ألا~~ مُحَمَّدًا
- شاهدتُ جماعةً واقفينَ أمامَ المَدْرِسةِ.

شَهِدَتْ جَمَاعَةٌ وَاقِفِينَ أَمَامَ الْمَدْرَسَةِ

مفتی

A hand-drawn diagram featuring a large circle. To the right of the circle is a small circle containing a dot, with an arrow pointing from it towards the main circle. Inside the main circle, there are several handwritten labels: "م" (Ma) near the top center, "ن" (Na) on the left side, "ح" (Ha) at the bottom, and "ك" (Ka) further down. There are also some scribbles and lines around these letters. An arrow points upwards from the top of the circle. The entire drawing is done in blue ink on a light-colored background.

مَيِّزُ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ: (دِي مَاه ١٤٠٢)

(الف: الْمُسْتَتْنَى مِنْهُ ب: الْمُسْتَتْنَى ج: الْحَال)

- أَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا
- يَسْتَطِيعُ كُلُّ شَخْصٍ صُعُودَ الْجَبَلِ إِلَّا الضَّعِيفَ.

مَيِّزْ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ: (خرداد 1403)

الف) الحال ب) المُستثنى منه ج) المُستثنى

• قَرَّرَ جَمِيعُ الطَّلَابِ ^بأَلَّا يَقْرَؤُوا ^جدَرْسًا ^بإِلَّا الْعَرَبِيَّةَ.

• رَأَيْتُ الْبِنْتَ ^بفَرِحَةً فِي الْبَيْتِ.

حل

ضمایر

1. ضمایر منفصل : هو ، هما ، هم ، هي ، هما ، هنّ ، انت ، انتما ، انتم ، انتِ ، انتما ، انتنّ ، انا ، نحنُ

۲. ضمایر متصل : ه ، هما ، هم، ها ، هما ، هنّ ، ك ، كما ، كُـم ، ك ، كما ، كُنّ ، ی ، نا

1. + اسم : مضاف الیه (مدرستنا)

2. + فعل : مفعول (رأيتُ : او را دیدم)

3. + حرف جر (علينا : بر ماست ، ما باید)

ضمایر متصل

ترکیب وصفی

مولف نقی

حُر

اسم + اسم (تطابق جامع) :

اسم دوم اولی را توضیح میدهد و با آن تطابق دارد (الطالب الناجح / الطالبان الناجحان)
صفت برای جمع غیر عاقل به صورت مفرد مونث می آید (الجبال المرتفعة / الأعمال الإقتصادية)

ترکیب اضافی

محرور ۱۱

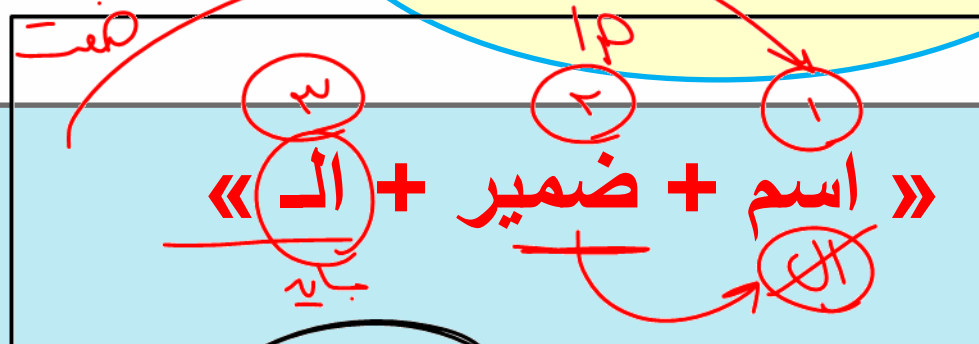
۱۴
+
۱۴

اسم + اسم

(دومی معنای وصفی ندارد و اسم اول را توضیح نمی دهد) (مثال : جَنْبَ مدرِسهٔ ، بابُ بیتِ)

1. ابتدای مضاف هرگز « الـ » و انتهای آن هرگز تتوین « ـ ـ ـ » نمی آید (الجنب مدرِسهٔ : غلط)
2. اسم + اسم (الکوفت الزهرمار) ترکیب اضافی است و « الزهرمار » مضاف الیه است (صاحب الجمال)
3. « اسم + ضمائر متصل » ترکیب اضافی است و ضمیر متصل ، مضاف الیه است (مَدْرِستنا ، طریقکم)

ترکیب وصفی اضافی

ترکیب وصفی اضافی است و ترجمه آن به صورت ۱، ۳، ۲ انجام می شود ؛

مدرستنا الكبيرة : مدرسه بزرگ ما / جنودنا الأقوياء : سربازان قوی ما

Handwritten annotations: 1 (above ما), 2 (above بزرگ), 3 (above مدرسه) for the first phrase. 1 (above ما), 2 (above سربازان), 3 (above قوی) for the second phrase. Arrows indicate the reading order 1-3-2.

حروف جر

همان حروف اضافه (از، به، با، بر، در) هستند، که همیشه پس از آنها يك «اسم» می آید، که به آن، «مجرور

به حرف جر»، و به حرف جر و اسم پس از آن «جار و مجرور» می گویند، برخی از حروف جر مهم عبارتند از؛

مِنْ (از)، فِی (در)، إِلَى (به)، عَلَى (بر)، بِ (با، در)، لِ (برای، دارد)، كَ (مانند)، عَنْ (از، درباره)

مثال: «مِنْ المَدْرَسَةِ»: مِنْ (حرف جر) + المَدْرَسَةُ (مجرور به جر) = مِنْ المَدْرَسَةِ (جار و مجرور)

محل اعرابی

هر کلمه در زبان عربی يك نقش دارد و هر نقش در زبان عربی ، اعراب خاص خود را دارد ، تعیین محل اعرابی ، تعیین نقش کلمه است ، برای دانستن نقش يك کلمه ، در ابتدا باید با انواع جمله و انواع اعراب آشنا شویم .

انواع اعراب اسم

خانم‌ها آقاها و ...

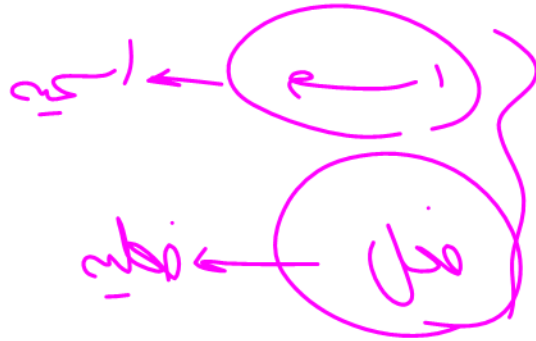
1. مرفوع : هُـ ، اِنِ ، وَنَ
2. منصوب : ـِـ ، ـَـ ، یِنَ ، اِتِ ، اَتِ
3. مجرور : ـِـ ، یِنَ ، یِنَ

انواع جمله

1. با اسم شروع شود : اسمیه (علی ذهب) ✓

2. با فعل شروع شود : فعلیه (ذهب علی) ✓

3. با حرف ، منادا شروع شود : بذار کنار به بعدش نگاه کن

ایها الناس ، شاهدوا ^فأصنامکم (جمله فعلیه)

فی مدرستنا الکبیره ^فطالب مجد (جمله اسمیه)

ف
ما

جمله اسمیه

۱۶ اب و ن

1. مبتدا : اسم ابتدا ، نهاد ، مرفوع

2. خبر : مکمل مبتدا ، ممکنه اسم یا فعل یا جار و مجرور باشد ، گزاره ، مرفوع

A. علی ذهب (علی : مبتدا ، ذهب : خبر)

B. علی فی المدرسه (فی المدرسه : خبر)

C. علی ناجح (ناجح : خبر)

اسم مرفوع و مفعول
مفعول

فعل

جمله فعلیه

فعل مفعول و مفعول

فعل مفعول و مفعول

مرفوع مفعول

خَلَقَ اللهُ الْإِنْسَانَ ضَعِيفاً

2. فعل مجهول + (نایب فاعل، ...): خَلَقَ الْإِنْسَانَ ضَعِيفاً

نکته: جمله فعلیه، مبتدا و خبر ندارد و این ۲ نقش مختص جمله اسمیه است

نکته: نقش های فاعل، مفعول، نایب فاعل، وابسته به فعل هستند و همیشه بعد از فعل می آیند

پس اگر جمله فعل ندارد، قطعا، فاعل، مفعول و نایب فاعل ندارد.

محل اعرابی

1. مبتدا : اسم ابتدا ، نهاد ، مرفوع ✓
2. خبر : مکمل مبتدا ، جواب « کیه ، چیه ، چه طوره ، چه میکنه » ، مرفوع ✓
3. صفت : اسم + اسم (۲ خر) ✓
4. مضاف الیه : اسم + اسم (اسم دوم معنای وصفی ندهد) + کوفت الزهرمار

۱. غیر متصل

5. مجرور به جر: اسم بعد از حرف جر می آید / - - -

6. فاعل: بعد از فعل، جواب چه کسی یا چه چیزی، مرفوع ^{۱۶} ^۶

7. مفعول: بعد از فعل، جواب چه کسی را یا چه چیزی را، منصوب

8. نایب فاعل: بعد از فعل مجهول، جواب چه کسی یا چه چیزی، مرفوع

9. اسم افعال ناقص: اسم بعد از اصкл، مرفوع

10. خبر افعال ناقص: خبر بعد از اصكل: منصوب

محل معلوم

محل مجهول

اصكل

ساخته شده

انسی

(11) اسم و خبر: «لا» نفی جنس

(12) اسم و خبر حروف مشبہة: (إِنَّ ، أَنْ ، كَأَنَّ ، لَيْتَ ، لَكَنَّ ، لَعَلَّ)

(13) ✓ حال : اسم نکره منصوب بیان حالت

(14) حال جمله : واو + ضمیر (مبتدا) ... خبر

(14) مستثنی : اسم بعد إلا ✓

عَيْنَ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِمَا تَحْتَهُ خَطًّا: (خرداد ۱۴۰۲ انسانی)

نقش محمدرضا
محمدرضا
مالم

اسمان
ح د ا ش

(الف) (يا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي ^اوَاسِعَةٌ) .

(ب) انوشروان أَمَرَ أَنْ يُعْطَى ^مالْفَلَّاحُ ^مأَلْفَ ^مدِينَارٍ ^م .

(ج) الْمُؤْمِنُ لَا يُظْلَمُ ^فالْآخَرِينَ ^مفِي الدُّنْيَا ^م .

چار و مجروح

أَكْتُبِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِمَا تَحْتَهُ خَطًّا: (خرداد ۱۴۰۳ انسانی)

الف) حَجُمُ دُبِّ الْبَانِدَا عِنْدَ الْوِلَادَةِ أَصْغَرُ مِنْ الْفَارِ .

ب) لَا يَهْدِدُ الزَّارِعُ الطَّبِيعَةَ فِي مَزْرَعَتِهِ الْكَبِيرَةِ .

ج) لَا جِهَادَ كَجِهَادِ النَّفْسِ .

د) إِنَّ اللَّهَ يَجْعَلُ أَيَّامًا كَثِيرَةً الْبَرَكَاتِ .

عَيْنِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: (شہریور ۱۴۰۳ انسائی)

لَيْتَ شَيْءٌ (طَلَبَ)
لَيْسَ شَيْءٌ (رَبَا)

الف) كَانَ الْمُزَارِعُ يُرَبِّي الطُّيُورَ فِي الْمَزْرَعَةِ.
ب) لَيْتَ فَصَلَ الرَّبِيعِ طَوِيلٌ فِي بَلَدِنَا.
ج) مَنَعَ الْمَرِيضُ عَنِ الْمَوَادِّ السُّكَّرِيَّةِ.
د) أَنْوَشِرَوَانُ تَعَجَّبَ مِنْ كَلَامِ الشَّيْخِ.

حکم

عَيْنِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ (خرداد ۱۴۰۳)

الف) يَوْمُ الْعَدْلِ عَلَى الظَّالِمِ أَشَدُّ مِنْ يَوْمِ الْجَوْرِ عَلَى الْمَظْلُومِ.

ب) قَدْ يَحْفَرُ الْإِفْرِيقِيُّونَ التُّرَابَ الْجَافَّ لَصِيدِ السَّمَكِ.

بِ
يَوْمِ
يَوْمِ
يَوْمِ

- ## مجموعه آموزشی سگوه

تحلیل الصرفی فعل :

دَهَبَ : زبَد ← (۱) لازم X
اشْتَدَى : فَرِهَ ← (۷) متعدی ✓

صَبَرَ : عَجَزَ ← (X) لازم
قَبِلَ : بُوَد ← (۱) متعدی

1. زمان ✓

2. ضمیر ✓

3. مجرد ، مزید ← (۱) پایه

4. لازم ، متعدی ← (۱) مفعول

5. معلوم ، مجهول ← (۱) مفعول

6. مبنی ، معرب ← (۱) مفعول

7. فاعل ، مفعول ، نایب فاعل

مُفْعَلٌ
مُفْعَلٌ

ح. مفعول مفعول (ن)

راهکار حل سوال تحلیل الصرفی :

رد گزینه مطمئن ← انتخاب گزینه درست

عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ : (خرداد ۱۴۰۱ انسانی)

(وَ أَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ)

• أَحْسِنُوا :

(۱) فعلٌ أمرٌ، جمعٌ مذكرٌ مخاطبٌ، ثلاثيٌّ مزيدٌ مِنْ بابِ إفعالٍ، مَبْنِيٌّ / فعلٌ و الجملةُ فعليةٌ

(۲) فعلٌ ماضٍ، جمعٌ مذكرٌ غائبٌ، ثلاثيٌّ مجردٌ، معلومٌ، لازمٌ، مُعْرَبٌ / فعلٌ و فاعلٌ

عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ : (خرداد ۱۴۰۱ انسانی)

(وَ أَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ)
مفعول

• الْمُحْسِنِينَ : مفعول

(۱) اسمٌ ، جَمْعٌ مذكرٌ ، اسمٌ مفعول ، مَعْرِفَةٌ ، مَبْنِيٌّ / فاعِلٌ و مرفوعٌ

(۲) اسمٌ ، جَمْعٌ مذكرٌ سالمٌ ، مُعَرَّفٌ بِأَلٍ ، مُعَرَّبٌ / مفعولٌ و منصوبٌ

عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: (خرداد ۱۴۰۲ انسانی)

(يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ ...)

• جَعَلْنَا :

(۱) فِعْلٌ مَاضٍ، ثَلَاثِي مُجَرَّدٌ، مَعْلُومٌ، لِلْمُتَكَلِّمِ مَعَ الْغَيْرِ، مَبْنِيٌّ / فِعْلٌ وَ فَاعِلٌ، خَبَرٌ إِنْ

(۲) فِعْلٌ مُضَارِعٌ، ثَلَاثِي مُزِيدٌ مِنْ بَابِ إِفْعَالٍ، مُتَعَدٍّ / فِعْلٌ وَ فَاعِلٌ

عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ، وَالْإِعْرَابِ: (خرداد ١٤٠٣ انسانی)
الطُّلَابُ امْتَنَعُوا عَنْ تَخْرِيبِ الطَّبِيعَةِ فِي السَّفَرَةِ الْعِلْمِيَّةِ.

• الطُّلَابُ:

١) اسمٌ فاعِلٍ، مُعَرَّبٌ، جَمْعٌ، مُكْسَرٌ، مَعْرِفَةٌ / مبتدأٌ ومرفوعٌ بِالضَّمَّةِ

٢) اسمٌ مبالغةٍ، مُعَرَّبٌ مفردٌ مذكَّرٌ، مَعْرِفَةٌ / فاعِلٌ ومرفوعٌ بِالضَّمَّةِ

عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ، وَالْإِعْرَابِ: (خرداد ۱۴۰۳ انسانی)

الطُّلَابُ امْتَنَعُوا عَنْ تَخْرِيبِ الطَّبِيعَةِ فِي السَّفَرَةِ الْعِلْمِيَّةِ.

امتنعوا:

(۱) فِعْلٌ مَاضٍ، جَمْعٌ مُذَكَّرٌ غَائِبٌ، ثَلَاثِيٌّ مَزِيدٌ، لَازِمٌ / خَبَرٌ، وَالْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ

(۲) فِعْلٌ أَمْرٌ، جَمْعٌ مُذَكَّرٌ مُخَاطَبٌ، ثَلَاثِيٌّ مَزِيدٌ، لَازِمٌ / فَعْلٌ، وَفَاعِلٌ

عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَالمَحَلِّ الإِعْرَابِيِّ: (خرداد ۱۴۰۱)

«الجِسْمُ الْقَوِيُّ يَجْذِبُ غِذَاءً مُنَاسِباً لِنَفْسِهِ»

• يَجْذِبُ :

۱: فِعْلٌ مُضَارِعٌ ، مَعْلُومٌ / خَبَرٌ ✓

۲: فِعْلٌ مَاضٍ ، ~~مَجْهُولٌ~~ / فِعْلٌ

عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَالمَحَلِّ الإِعْرَابِيِّ: (خرداد ۱۴۰۱)

«الجِسْمُ الْقَوِيُّ يَجْذِبُ غِذَاءً مُنَاسِبًا لِنَفْسِهِ»

• مُنَاسِبًا:

۱: اِسْمٌ، مُفْرَدٌ، مُذَكَّرٌ، مَعْرِفَةٌ / مُضَافٌ إِلَيْهِ

۲: اِسْمٌ، مُفْرَدٌ، مُذَكَّرٌ، نَكْرَةٌ / صِفَةٌ

عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَالمَحَلِّ الإِعْرَابِيِّ: (خرداد ۱۴۰۲)

«الإنسانُ العاقلُ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَجِدَ غِذاءً فِكْرِيًّا فِي كُلِّ مَوْضُوعٍ»

• الإنسانُ:

۱: اسمٌ، مفردٌ، مذكّرٌ، مُعرّفٌ بِأَلٍ / مبتدأ

۲: اسمٌ، ~~مُثنًى~~، مذكّرٌ، مُعرّفٌ بِالْعَلَمِيَةِ / مبتدأ

عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَالمَحَلِّ الإِعْرَابِيِّ: (خرداد ۱۴۰۲)

«الإنسانُ العاقلُ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَجِدَ غِذَاءً فِكْرِيًّا فِي كُلِّ مَوْضُوعٍ»

• مَوْضُوع:

١: اسم مفعول ، جمع ، مذكّر، نكرة / مجرور بحرف جر

٢: اسم مفعول ، مفردٌ ، مذكرٌ ، نكرةٌ / مضافٌ إليه

عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَالْمَحَلِّ الإِعْرَابِيِّ. (خرداد ۱۴۰۳)

يُحَاسِبُ الْبَخِيلُ فِي الْآخِرَةِ مُحَاسَبَهُ الْأَغْنِيَاءَ.

• مُحَاسَبَةٌ: مَحَاسِلَةٌ ← مَحْصَرَةٌ

۱. اسم، مفرد، مؤنث، مصدر / مفعول مطلق

۲. اسم، مفرد، مؤنث، اسم مفعول / حال

عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَالْمَحَلِّ الإِعْرَابِيِّ. (خرداد ۱۴۰۳)

يُحَاسَبُ الْبَخِيلُ فِي الْآخِرَةِ مُحَاسَبَةَ الْأَغْنِيَاءِ.

كُفَّ الزَّهْدُ
ط
١٢

• الْأَغْنِيَاءُ:

١) اسْمٌ، جَمْعُ تَكْسِيرٍ، مُعَرَّفٌ بِأَلٍ / مُضَافٌ إِلَيْهِ

٢. اسْمٌ، جَمْعٌ، مَذَكَّرٌ، مُعَرَّفٌ بِأَلٍ / صِفَتٌ

کلمه پرسشی	معنا	کلمه پرسشی	معنا
هَل ، أ	آیا	أَيْنَ	کجا
مَنْ	چه کسی	مِنْ أَيْنَ	اهل کجا
لِمَنْ	برای چه کسی	کَمْ	چه مقدار
ما ، ماذا	چه چیزی	كَيْفَ	چگونه
لماذا ، لِمَ	چرا	مَتَى	چه زمانی

نَحْمَدُكَ

بِفِدَائِكَ

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

مَعَانٍ

مِنْ

تَوَارِدَ

حَالَتِ

زَمَانٍ

«وُلِدَ الْعَقَّادُ فِي مُحَافَظَةِ أَسْوَانَ الَّتِي مَاكَانَتْ مَدْرَسَةً ثَانَوِيَّةً فِيهَا فَلِهَذَا دَرَسَ فِي الْمَرْحَلَةِ
الْإِبْتِدَائِيَّةِ فَقَطْ وَمَا أَرْسَلَتْهُ أُسْرَتُهُ إِلَى الْقَاهِرَةِ لِتَكْمِيلِ دِرَاسَتِهِ وَتَعَلَّمَ الْإِنْجِلِيزِيَّةَ مِنْ
الْمُسَافِرِينَ الَّذِينَ كَانُوا يَأْتُونَ إِلَى مِصْرَ لِمِيزَارَةِ الْآثَارِ التَّارِيخِيَّةِ.»

الف) لِمَاذَا مَا دَرَسَ الْعَقَّادُ فِي الثَّانَوِيَّةِ ؟ لَأَنَّهُ حَافَظَات مَدْرَسَةِ ثَانَوِيَّةٍ (مِصْرَ أَسْوَانَ)

ب) مِمَّنْ تَعَلَّمَ الْعَقَّادُ الْإِنْجِلِيزِيَّةَ ؟ مِنْ الْمَسَافِرِينَ

ج) أَيْنَ وُلِدَ الْعَقَّادُ ؟ فِي مُحَافَظَةِ أَسْوَانَ

د) عَيِّنِ الصَّحِيحَ :

١ : جَاءَ الْمُسَافِرُونَ إِلَى مِصْرَ لِمِيزَارَةِ الْآثَارِ التَّارِيخِيَّةِ

٢ : أُسْرَةُ الْعَقَّادِ أَرْسَلَتْهُ إِلَى الْقَاهِرَةِ.

«إِنَّ مُزَارِعاً كَانَ لَهُ فَرَسٌ مَرِيضٌ. فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ وَقَعَ الْفَرَسُ فِي بئرٍ وَ حَاوَلَ الْمُزَارِعُ كَثِيراً أَنْ يُخْرِجَ الْفَرَسَ مِنَ الْبئرِ وَ لَكِنَّهُ مَا اسْتَطَاعَ، لِذَلِكَ اتَّصَلَ بِأَصْدِقَائِهِ فَحَاوَلُوا كَثِيراً لَكِنِ الْفَرَسَ كَانَ ثَقِيلاً جِداً. قَرَّرَ الْمُزَارِعُ أَنْ يَدْفِنَ الْفَرَسَ فِي الْبئرِ فَأَلْقَى التُّرَابَ عَلَى رَأْسِهِ وَارْتَفَعَ التُّرَابُ تَحْتَ أَقْدَامِهِ فَخَرَجَ الْفَرَسُ فِي نَهَائِهِ الْأَمْرِ.»

(الف) ماذا كان يَمَلِكُ الْفَلَّاحُ؟

(ب) بِمَنْ اتَّصَلَ الْمُزَارِعُ؟

(ج) لِمَ مَا اسْتَطَاعَ الْأَصْدِقَاءُ أَنْ يُخْرِجُوا الْفَرَسَ؟

(د) أَيْنَ سَقَطَ الْفَرَسُ؟

لِبَعْضِ الْأَوْلَادِ أَخٌ أَوْ أُخْتُ مِنَ الرَّضَاعَةِ لَيْسُوا مِنْ أُمٍّ وَاحِدَةٍ. هَؤُلَاءِ الْإِخْوَانُ وَالْأَخَوَاتُ يَلْعَبُونَ مَعًا فِي صِغَرِ سِنِّهِمْ، وَ هُمْ كَالْأَصْدِقَاءِ. وَعِنْدَمَا يُوَاجِهُونَ مُشْكِلَةً يَتَعَاوَنُونَ عَلَى حَلِّهَا. هَذِهِ الْمُسَاعَدَةُ تُسَبِّبُ تَعْزِيزَ الْعِلَاقَاتِ (تَحْكِيمَ رَوَابِطَ) بَيْنَهُمْ.

الف) ماذا يَفْعَلُ الأولادُ عِنْدَ مُوَاجَهَةِ مُشْكِلَةٍ؟

ب) متى يَلْعَبُ الأولادُ مَعًا؟

ج) ما هي نَتِيجَةُ مُسَاعَدَةِ الأولادِ؟

د) عَيِّنِ الصَّحِيحَ حَسَبَ النَّصِّ:

١ (لَعِبُ الأولادِ لَيْسَ لَهُ دَوْرٌ فِي الصَّدَاقَةِ بَيْنَهُمْ.

٢ (الأولادُ مِنَ الرَّضَاعَةِ لَيْسُوا مِنْ أُمٍّ وَاحِدَةٍ.

Sir_Samani

مجموعه آموزشی سگو

<http://instagram.com/sir.samani.group>

<https://t.me/samaninejad>

مجموعه آموزشی سگو